

С Т А Н О В И Щ Е

За дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност: 3.7 Администрация и управление /Стопанско управление/

на тема “Управление на организационните комуникации в условията на криза (на примера на политически партии в България)”

редовен докторант: **Здравка Иванова Андонова**
научен ръководител: **проф. д.с.н. Цветан Давидков**

изготвящ становището: **проф. д-р Петко Годоров**, хабилитиран в научна специалност **05.02.24** “Организация и управление извън сферата на материалното производство” /Медии и комуникации/

основание **заповед РД 38-126/09.02.2018** г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”

I. Характеристика на дисертационния труд

В структурно отношение дисертационният труд „Управление на организационните комуникации в условията на криза (на примера на политически партии в България)” е разработен в увод, три глави, заключение и общ обем от 176 страници, 8 фигури, 40 таблици и 9 страници информационни източници, с внушителен списък с използвана литература от 174 заглавия, от които 65 на български език, 108 на английски и един на френски. Към дисертацията с обем от 57 страници има приложения. Приложен е и автореферат на дисертацията.

Важността на темата и нейната актуалност имат най-малко три аспекта:

- Зачестилите репутационни проблеми на в политическата и обществена среда;
- Назрялата необходимост от анализиране и оценяване на реакцията и резултатите от политическия ПР и комуникацията в кризисни ситуации, в т.ч. и на особеностите на ефективното общуване с вътрешните и външните публики;

- Възможността за разработване на система за политически ПР, включително и чрез комуникациите.

Изследваният проблем е **значим, интересен, особено актуален и обусловен от:**

- нарастващата роля на ПР и комуникациите в политиката;
- политизацията на медиите и медиатизацията на политиката;
- заплахите за независимостта на медиите;
- загубените ценности, като свобода на словото, липсата на прозрачност на собствеността и финансирането на медиите;
- липсата на мерки за преустановяване на политическия и икономическия контрол;

Това изисква:

- професионализация на комуникацията в политическата сфера;
- анализ на българската ПР и медийна среда;
- разграничаване на видовете ПР и масовия контрол;
- извеждане на препоръки за неговото моделно осъществяване;

Целта на изследването е да се провери дали най-големите партии у нас ГЕРБ и БСП следват конкретен модел за управление на кризисна комуникация. То цели да провери и ефективността на практиките, които партиите използват при управлението на кризисната комуникация.

Научното изследване на Здравка Андонова е ситуирано тъкмо в центъра на този сложен възел от разнообразни проблеми и тя заслужава поздравление за куража и готовността да приеме предизвикателството да даде свой поглед и принос към изясняването и разработването им.

Така избраният обект за проучване съдържа много предизвикателства пред неговата дефиниция и обхват. Особено в условия, когато практиката изпреварва теорията и налага необходимост от преосмисляне и ново позициониране на понятиен апарат и модели на реализация.

В изследователската рамка на всяка дисертация се включват следните елементи: обща конструкция на дисертацията (като базова основа), транзитивно-логични етапи, технология на изследователската метрика, предикатни реактиви, изследователски характеристики на предмета на изследването в статика и динамика, архитектура на разработените инструменти и бъдеща последователност.

Точно според посоченото, ако анализирам представената разработка ще заключа, че в нея **се съдържа всичко изискуемо**. Подчертавам това в началото, защото

съвременното общество на високи информационни технологии и комуникации променя парадигмите на взаимоотношенията и ползите от иновационните проекти в организационен, пазарен, финансов, социален и управленски план. Затова разработката е актуална в национален мащаб най-малко в три аспекта - теоретичен, социален, и практико-приложен. Тук е мястото да отбележа и заслугата на научния ръководител за избора и формулиране на темата, за нейното извеждане до защитена авторска теза.

Обект на изследването е управлението на кризисната комуникация на политическите организации.

Предмет на изследването са двете най-големи партии у нас ГЕРБ и БСП и тяхната комуникация при различни кризи.

Перефразирани тези основни задачи са и хипотезите, които авторката успешно извежда до защитени тези на дисертацията.

Методологична база на изследването се явяват общите принципи в изучаването на научните явления – диалектически, конкретно-исторически, системен анализ, както и изследванията в Европейската и българската научна литература и практика в областта на фискалната политика. Използвани са методите за набиране и анализ на статистическа информация, индукция и дедукция, ретроспективен и прогностичен анализ, дълбочинни интервюта, контент анализ. Конкретно това означава:

Преглед на понятийния апарат чрез теоретични координати на комуникацията в контекста на управлението на организацията; Системи и модели за управление на кризисни ситуации в организациите; Избор на модел за политическа организация; Ефективна кризисна комуникация на избраните за наблюдение в избрания период политически партии.

Изследването на управлението на кризисната комуникация на ГЕРБ и БСП е проведено чрез дълбочинни интервюта с вътрешни наблюдатели и експерти, т.е. като допълнителни методи се използват вътрешното наблюдение и експертната оценка. За целта е създаден въпросник от 31 основни въпроса, към всеки от които има допълнителни въпроси.

Мненията на трите групи експерти за социалния и публичния диалог са представени подробно от гледна точка на това дали те се използват ефективно за водене на устойчиви политики. Подробно са представени дефицитите според интервюираните. Медиите са критикувани в значителна степен по отношение на ролята, която играят в представянето на този диалог.

Глава трета – същностната част от разработката, практически представлява **проверка на изследователската теза**, за доказването на която се използват пет основни понятийни индикатора: **ГЕРБ и БСП нямат система за добро управление на комуникацията по време на криза и не успяват да водят ефективна кризисна комуникация**. Индикаторите са: работят ли партиите по ясен и конкретен модел за управление на кризисната комуникация; при криза комуникират ли ефективно с вътрешни и външни публики; с медии; с политически опоненти; използват ли ефективни канали за кризисна комуникация.

Работата завършва със заключение, в което са изведени изводите от трите работни глави на дисертацията.

II. Постижения на дисертационния труд

Като цяло бих искал да отбележа, че **изследователската цел** е постигната в разработените три глави, изводите са отразени в заключението. Много от интерпретациите, изводите и препоръките са ценни и значими. Те са **дело на автора**.

Отличното познаване от страна на авторката, според текста на представената разработка, на съвременното състояние и проблемите на този сектор в нашата страна и в Европа позволява теоретичните постановки и практическите решения да бъдат детайлно изследвани с оглед българската практика.

Проличава умението и да анализира приложимостта на чуждия опит за преодоляване на изследваните проблемни зони. Оценявам положително и въвеждането на ограничителни условия, които засилват категоричността на изводите.

Получените сведения, разгледани през призмата на съвременната критика и изследователски трактовки водят до конструкцията, регламента и апробирането на модел за устройство и функциониране на политически ПР и комуникации при криза.

Основен **резултат** от изследването е изработване на модел за ефективна кризисна комуникация на политическите организации (в т.ч. партии), който синтезира добри практики и може да бъде прилаган според нуждите на различните организации и спецификата на конкретната ситуация. **Възможностите за практическа реализация на резултатите** са ориентирани към лидерите, ръководните и кризисните екипи на политическите организации, медиите и партийни членове и избиратели.

Разработката се отличава със **задълбоченост, логичност и прецизност** при посочване на използваните източници. Постигнати са правените в процеса на работата обобщения и

изводи към всяка глава, които добре сумират постигнатото до момента и подсказват насоката на следващите стъпки на изследване.

Заслужава да се отбележат:

- **Терминологичният преглед** представя добре възможностите на авторката за анализ и синтез. Прецизно са представени и анализирани съществуващите **категории, дефиниции и частично понятиен апарат**. Наред с елемента – да го направи разпознаваем, тя добре откроява обекта на изследването. Авторката доказва добро познаване на българските и световни изследователи в разглежданата предметна област.
- Освен постиженията на докторантката в областта на **прецизирането на основния категориален апарат в сектора и завършеното системно изследване**, заслужава да се отбележи и **приложния характер на разработката чрез очерчания модел за политически ПР**.

Приемам и формулираните от докторантката приноси в автореферата на дисертацията.

Дисертационният труд е **в завършен вид**, отговаря на високите изисквания за **съчетаване на теория, практически изследвания** и произтичащи от това изводи.

Докторантът има изискуемите публикации по темата на дисертацията

III. Критични бележки и предложения

- Необходимост от стягане на отбелязаните приноси, като от тях се изчистят елементите изброяващи съдържанието на разработката.
- В една бъдеща публикация на изследването е необходима редакционна намеса за опростяване на някои изрази и избягване на повторения.
- Резултатите от изследването е добре да се представят на партийните централи на ГЕРБ и БСП – дано ги резберат!
- **При защитата предлагам докторантката да отговори на следния въпрос:**

Настоящата медийно-политическа симбиоза всъщност „олекотява” възприемането на политиката и лансира повърхностни и популистки решения. **И все пак дефицитите на едно управление, особено административно-управленския дефицит, могат ли да се компенсират чрез медиите и публичното говорене?**

IV. Заключение

Становището ми е, че разработката представлява:

- **пълноценно научно изследване** с всички необходими научни реквизити;
- **завършен научен продукт** с точно дефинирани, актуални и **приложими приноси**;
- **задълбочен**, целенасочен и последователно изпълнен **анализ**;
- **ясен, четивен**, добре поднесен, структуриран и онагледен текст.

Въз основа гореизложеното по отношение на съдържателното и **комплексното оценяване** на дисертационния труд, мога да обобщя, че:

Докторантката е формулирала **ясно обект, предмет, теза, цел и задачи на разработката**. Използвани са **адекватни подходи и методи на научно изследване**. Дисертацията е основана на **добро боравене с теорията** в избраната предметна област.

В заключение оценявам положително докторския труд на Здравка Андонова, считам, че той представлява **задълбочен, оригинален, авторски принос** на възможностите за прилагане на *синтетичен работен модел за изследване* управлението на комуникациите на политическите партии в условия на криза.

В обобщение считам, че представеният дисертационен труд има завършен характер и препоръчвам на научното жури да присъди на Здравка Андонова придобиването на образователната и научна степен “доктор” по научна специалност: 3.7 Администрация и управление /Стопанско управление/.

12.03.2018 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Петко Тодоров